

”Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.”

Granskning av årsredovisning 2019

Eksjö kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2020-03-17

Innehåll

1. Sammanfattning	2
1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2019	2
2. Bakgrund.....	3
3. Syfte.....	3
4. Avgränsning	3
5. Revisionskriterier.....	4
6. Metod	4
7. Projektorganisation	4
8. Årsredovisningen.....	4
8.1 Förvaltningsberättelse.....	4
8.1.1 Balanskravsresultat	5
8.1.2 Målen för god ekonomisk hushållning	5
8.2 Resultaträkning.....	7
8.3 Balansräkning	8
8.4 Kassaflödesanalys.....	9
8.5 Noter.....	9
8.6 Drift- och investeringsredovisning	9
8.6.1 Driftredovisningen.....	9
8.6.2 Investeringsredovisningen.....	11
8.7 Sammanställa räkenskaper.....	11

1. Sammanfattning

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas skriftliga bedömning avges i en revisionsberättelse.

KomRedo har av Eksjö kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska årsredovisning och bokslut per 2019-12-31.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning som sammanfattas nedan i avsnitt 1.1.

1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2019

Vi har utfört en revision av årsredovisning och bokslut för Eksjö kommun per 2019-01-01 till 2019-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREVs² vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Yrkesrevisorn väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning betraktar yrkesrevisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur kommunen upprättar årsredovisningen. Detta för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i kommunens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsen uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi har i vår granskning av resultat- och balansräkning noterat avvikelser från redovisningsrekommendationer avseende statsbidrag där beloppen inte bedömts vara väsentliga. Utformningen av dokumentationen i bokslutsbilagor och underliggande specifikationer har förbättrats. Dokumentationsstöd för hur ställningstaganden, analyser och bedömningar görs i årsboksluten behöver, liksom tidigare, utvecklas.

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i allt väsentligt rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är till största del förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Av redovisningen följer att den löpande verksamheten inte når budgeterat resultat. Resultatet klaras i stort med högre kommunalekonomiska utjämningsbidrag än budgeterat. Resultatet om 23,2 mnkr är högre än prognosen i delåret men når inte upp till budgeterad nivå. Trots anpassningar i verksamheten med färre anställda bedöms inbromsningseffekten inte ha varit tillräcklig för att nå budgeterat överskott. Kommunen anger att fortsatta kostnadsanpassningar behövs i verksamheterna.

En samlad bedömning om att kommunen inte lever upp till fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning avseende verksamhetsmålen görs, en förbättring gentemot tidigare år. Den positiva resultatutvecklingen har inte

---

¹ Kommunallag (2017:725)

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer, en förening som certifierar och krävställer en revisionsstandard för kommunal revision.

räckt till då resultatet inte når upp till budgeterad nivå och de finansiella målen för god ekonomisk hushållning fullt ut.

Vi gör samma bedömning som kommunen om att resultatet inte når upp till fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att resultatet per 2019-12-31 inte är förenligt med fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål om god ekonomisk hushållning.

2. Bakgrund

Vi har av Eksjö kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen per 2019-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL³ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). KomRedo's uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Granskningen syftar till att ge svar på följande revisionsfrågor:

- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten?

4. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, noter samt drifts- och investeringsredovisningen.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsredovisningssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR⁴ och SKYREV⁵. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

---

³ Kommunallag (2017:725)

⁴ Sveriges Kommuner och Regioner

⁵ SKYREV – är en branschorganisation för kommunala yrkesrevisorer och är ett etablerat nationellt forum för yrkesrevisionen i Sveriges kommuner, landsting och regioner.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Metod

Granskning har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. Granskningen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska utifrån ett urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. Det ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort vid upprättande av årsredovisningen och utvärdera den informations som lämnats.

7. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Camilla Karlsson, certifierad kommunal revisor.

8. Årsredovisningen

8.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Enligt 4 kap. 3 § tredje stycket LKBR ska upplysning om skälen för eventuell avvikelse från rådets rekommendationer lämnas i en not. *Det är aldrig förenligt med god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler.*

Innehållet i förvaltningsberättelsen regleras i 11 kap. LKBR. Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- En översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet
- Upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning
- Händelser av väsentlig betydelse och förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten
- Utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts
- Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning inklusive balanskravsutredning
- Upplysningar om den kommunala koncernen
- Upplysningar om privata utförare som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning

Kommentar

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Upplysningar avseende händelser av väsentlig betydelse, som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut, samt sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningar men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning finns redovisade i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om redovisningsprinciper och tillämpningen av LKBR:s rekommendationer har utvecklats.

I avsnittet om personal lämnas upplysningar om sjukfrånvaro i överensstämmelse med bestämmelserna så när som andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. Den ekonomiska utvecklingen analyseras närmare i den finansiella analysdelen. Redogörelser över framtida utveckling lämnas i respektive sektors berättelser.

8.1.1 Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för eventuell förändring av resultatutjämningsreserv, LKBR 11:10.

Nedan följer en sammanfattning av kommunens utredning:

<i>Balanskravsutredning 2015 - 2019 (MSEK)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Årets resultat</i>	20,2	39,1	-25,9	-9,8	23,2
<i>Avgår realisationsvinster</i>	-1,3	-1,3	-0,3	-2,1	0
<i>Medel till resultatutjämningsreserv</i>	-1,1	-15,1	0	0	0
<i>Justerat balanskravsresultat</i>	17,8	22,7	-26,3	-12,0	23,2
<i>Ingående resultat att återställa (inom 3 år)</i>	0	0	-26,3	-12,0	23,2

Balanskravsutredningen visar på att balanskravet inte klarades åren 2017 och 2018.

Resultatutjämningsreserven kunde inte nyttjas då kriteriet för lågkonjunktur eller befolkningsminskning inte uppfylldes⁶. Återställandet av negativa balanskravsresultat behöver ske inom årliga budgeterade resultat.

Fullmäktige har fastställt budgeten för 2019-2021 med årliga överskott om 27 mnkr för 2019, 27,6 mnkr för 2020 och 28,3 mnkr för 2021. Det positiva resultatet om 23,2 mnkr för 2019 nådde inte riktigt upp till kravet om 27 mnkr. Kommande årsbudgetar behöver hållas för att klara återstående krav.

8.1.2 Målen för god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om målen och riktlinjerna enligt KL 11 kap 6 § första och andra styckena har uppnåtts och följts. Förvaltningsberättelsen ska även innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning, LKBR 11:9.

Budgeten 2019⁷ har utformats så att de prioriterade verksamhetsmål och finansiella mål som fullmäktige fastställt i direktiv till kommunstyrelsen ska kunna uppfyllas till största del. Fullmäktige har i ett senare beslut

⁶ KF § 224, 2013-12-17

⁷ Budget 2019 - 2020, plan 2021, KF 2018-10-18, KF 2018-11-15.

fastställt att framgångsfaktorer i kommunstyrelsens styrkort ska vara verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning.

En sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen via nedbrutna mål per fullmäktigemål/verksamhetsområde/perspektiv görs i styrkorten. Verksamhetsområdena är attraktivitet, hållbar utveckling samt utveckling och omsorg om barn och unga respektive vuxna. En sammanfattande lägesbild presenteras avseende perspektiv/verksamhetsområde utifrån ett framräknat medelvärde inom en femgradig skala. Åtgärder för att minska sjukfrånvaron och förbättra sektorernas budgetuppföljning anges inom perspektiven. För verksamhetsområde Hållbar utveckling nås måluppfyllelse (ett av fyra områden). I den sammanfattande lägesbilden för verksamhetsområdena görs bedömningen att kommunen inte lever upp till fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning.

Av budgeten och riktlinjer för god ekonomisk hushållning⁸ framgår finansiella mål, dels för kommunkoncernen, dels för kommunen:

Finansiella mål	Målvärde	Utfall	Kommunstyrelsens kommentar
Oförändrad nivå kommunal utdebitering under planperioden			Målet uppnås.
Budgeterat överskott 2019–21 ska tillsammans med budgeten 2019 och bokslut 2013–2018 vara i snitt minst 1,8 % av skatter och avgifter (2,0 % enligt GEH).	2,5 %	2,1 %	Målet uppnås inte. Beräknades till 16,3 mnkr i delåret. Nådde 23,2 mnkr dvs 3,8 mnkr lägre än budgeten om 27 mnkr. Förklaringar till ett bättre utfall än prognosen i delåret lämnas om högre skatteintäkter/kom.ek.utjämning än beräknat. Sektorerna redovisar ett samlat budgetunderskott med störst avvikelse inom barn- och utbildningssektorn.
Investeringarna ska självfinansieras under planperioden.	100 %	187 %	Målet uppnås.
För finansiellt sparande under planperioden ska 5 mnkr årligen avsättas 2019–2021.	5 mnkr	8,1 mnkr	Målet uppnås.
Kommunens soliditet ska under perioden årligen stärkas och uppgå till 65 % som långsiktigt mål.	60,5 %	59,5 %	Målet uppnås inte.
Koncernens soliditet ska under perioden årligen stärkas och uppgå till 40 % som långsiktigt mål.	40 %	31,4 %	Målet uppnås inte.

⁸ KF §124, 2013-12-17

Kommentar

Av redovisningen följer att den löpande verksamheten inte når budgeterat resultat. Resultatet klaras i stort med högre kommunalekonomiska utjämningsbidrag än budgeterat. Resultatet om 23,2 mnkr är högre än prognosen i delåret men når inte upp till budgeterad nivå. Trots anpassningar i verksamheten med färre anställda bedöms inbromsningseffekten inte ha varit tillräcklig för att nå budgeterat överskott. Kommunen anger att fortsatta kostnadsanpassningar behövs i verksamheterna.

En samlad bedömning görs av måluppfyllelsen, när det gäller verksamhetsmålen, om att kommunen inte lever upp till fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning, en förbättring gentemot tidigare år. Den positiva resultatutvecklingen har inte räckt till då resultatet inte når upp till budgeterad nivå och de finansiella målen för god ekonomisk hushållning fullt ut.

Inom kommunkoncernen nås inte soliditetsmålet. Utmaningar finns kring framtida finansiering av ett eftersatt fastighetsunderhåll och behov av utökning i verksamhetslokaler enligt koncernbolagets årsredovisning.

Vi gör samma bedömning som kommunen om att resultatet inte når upp till fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

8.2 Resultaträkning

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Jämförelser i utfall i den ekonomiska översikten mellan åren 2019 och 2018 ger vid handen att:

Rubrik	2019 (tkr)	2018 (tkr)	förändring (tkr)
Skatteint/anställd	571	540	+ 31
Intäkt/anställd	175	182	-7
Kostnader/anställd	724	720	+ 4
Summa			+ 20

Resultatförbättringen, och enligt kommunens egen analys, beror till största delen på höjd ersättning inom det kommunalekonomiska utjämningsystemet. Lägre intäkter förklaras av minskade interkommunala ersättningar inom utbildningsverksamheten. Genomförda neddragningar av personal visade sig vara nödvändiga och räckte inte riktigt till för en budget i balans. Resultatet om 23,2 mnkr är 3,8 mnkr lägre än budgeten om 27 mnkr.

Ovan pekar på att intäkterna inte har följt kostnadsutvecklingen och vikten av löpande uppföljning för att kunna styra om. Kostnader och intäkter behöver vara rätt periodiserade dvs att resultaträkningen speglar den faktiska verksamheten. Kommunen följer inte redovisning av intäkter avseende flyktingverksamheten enligt rådets rekommendationer, RKR R2, liksom tidigare år. Beskrivningar om ökade kostnader för försörjningsstödet skulle ha kunnat förtydligas med uppgifter om erhållna ersättningar till den delen. Vi har rekommenderat kommunen att anpassa redovisningen till gällande regler. Beloppet/n för felperiodisering har efterfrågats och uppgifter om att det rör sig om 12 mnkr 2019 (15 mnkr 2018) har lämnats efter sakgranskning. Kommunen särskiljer inte kostnader/intäkter för verksamheten på det sätt som gör det möjligt att följa upp. Med grund i den utredning som gjordes i föregående års granskning bedömer vi att beloppet är oväsentligt.

Kommentar

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR. Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt externa intäkter och kostnader och är rätt periodiserat. Vi har noterat avvikelse när det gäller periodisering av statsbidrag enligt ovan. Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat. Kommunen når inte av fullmäktige budgeterat resultat för en god ekonomisk hushållning.

8.3 Balansräkning

Balansräkningen ska enligt LKBR 6:1 i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2019 och 2018.

Balansräkning (exkl. koncernen)		
<i>(MSEK)</i>	2019-12-31	2018-12-31
<i>Balansomslutning</i>	706	708
<i>Redovisat eget kapital</i>	420	407
<i>Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner</i>	-1	-27
<i>Soliditet redovisad</i>	59,5 %	57,4 %
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	- 0,03 %	-5,3 %
<i>Omsättningstillgångar</i>	298	289
<i>Kortfristiga skulder</i>	264	278
<i>Balanslikviditet</i>	113 %	104 %

Kommentar

Värdet av aktier i koncernbolaget Eksjö Stadshus AB har ökat genom ett villkorat aktieägartillskott om 8 mnkr. Kontroller har gjorts mot rådets informationer om sättet att redovisa och bolagets egna kapital i årsredovisningen för 2019.

Kommunen har förbättrat soliditeten jämfört med föregående år men når inte upp till soliditetsmålet i budgeten. Soliditetsförbättringen förklaras närmast av det positiva resultatet och ett minskat pensionsåtagande avseende ansvarsförbindelsen. Sett ur ett kommunkoncernperspektiv med aviserade stora investeringsbehov och nyupplåning som följd krävs ett ökat bidrag från verksamheterna för att klara budgetmålen framöver. Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 27 mnkr och har finansierats med egna medel. Knappt hälften av planerade investeringar har skjutits framåt i tiden.

Kommunen redovisar, liksom tidigare år, del av schablonersättningar från Migrationsverket som kortfristig skuld, konto 28131. Skulden baseras på en av kommunen använd beräkningsmodell för reservering av framtida verksamhetsutgifter. Reservering av utgifter som krävs för den framtida verksamheten får aldrig göras i balansräkningen. Vi har bedömt att resultatpåverkan inte är väsentlig, se kommentarer till resultaträkning.

Balansräkningen är i huvudsak uppställd enligt LKBR. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Årets resultat enligt balansräkningen överensstämmer inte med resultatet för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Vi bedömer att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och värderats enligt principerna i LKBR. Vi har noterat avvikelser när det gäller redovisningen av statsbidrag.

8.4 Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

Kommentar

En översiktlig analys av kassaflödet visar att investeringsverksamheten finansierats genom löpande verksamhet i kommunen. För kommunkoncernen har investeringar finansierats dels med medel från verksamheten, dels genom nyupplåning. En överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

8.5 Noter

Upplysningar ska lämnas i noter. Noter som avser enskilda poster i resultat- eller balansräkningen ska läggas fram i samma ordning som posterna. Hänvisning ska göras vid de poster som noterna hänför sig till.

Om en avvikelse görs med stöd av 4 kap 4 § andra stycket från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska det lämnas en upplysning om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på kommunens resultat och ställning.

En upplysning ska lämnas om principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder.

Kommentar

Noter och tilläggsupplysningar har lämnats i tillräcklig omfattning.

8.6 Drift- och investeringsredovisning

8.6.1 Driftredovisningen

Enligt LKBR 10:1 ska driftsredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Vi har granskat att:

- ✓ Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- ✓ Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- ✓ Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- ✓ Jämförelse görs med tidigare år
- ✓ Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentar

En väl fungerande uppföljning och prognosmetodik är en förutsättning för att upprätthålla en hållbar ekonomisk utveckling. Prognoser av god kvalitet gör att kommunstyrelsen (och nämnder⁹) ges beslutsunderlag för åtgärder vid befarande budgetavvikelser. Löpande prognoser i kommunstyrelsen jämfört med föregående år framgår i sammanställningen nedan:

<i>Budget- uppföljning</i>	Beslutsdatum 2019	Period 2019	Prognos helår	Beslutsdatum 2018	Period 2018	Prognos helår
<i>Kommun- styrelsen</i>	2019-04-02	2019-02-28	12,3 mnkr	2018-04-03	2018-02-28	-20,3 mnkr
	2019-05-07	2019-03-31	11,6 mnkr	2018-05-08	2018-03-31	-23,1 mnkr
	2019-05-28	2019-04-30	13,3 mnkr	2018-05-29	2018-04-30	-21,8 mnkr
	2019-09-03	2019-06-30	15,0 mnkr	2018-09-04	2018-06-30	-27,3 mnkr
	2019-10-01	2019-08-31	16,3 mnkr	2018-10-02	2018-08-31	-27,3 mnkr
	2019-10-29	2019-09-30	11,9 mnkr	2018-10-30	2018-09-30	-29,0 mnkr
	2019-11-26	2019-10-31	17,3 mnkr	2018-12-04	2018-10-31	-29,0 mnkr
	2020-01-21	2019-11-30	17,8 mnkr	2019-01-29	2018-11-30	-28,5 mnkr
<i>Årsbokslut</i>		2019-12-31	23,2 mnkr		2018-12-31	-9,8 mnkr

Efter första tertialrapporten (april -19) överskred sektorerna budgeten med ca - 20 mnkr där sociala sektorn svarade för - 14 mnkr och barn- och utbildningssektorn med ca - 8 mnkr. I prognosen togs hänsyn till den förbättrade prognosen avseende kommunalekonomisk utjämning. Kommunstyrelsen uppdrog till förvaltningen att i september återkomma med uppgifter om effekter av budgetneddragningarna för 2019 och 2020 och eventuella konsekvenser de fått/skulle få i verksamheten. I sakgranskning av rapporten har framförts att beslut om att fortsatt hålla budgeten uppfattas vara svar på uppdraget. Vi menar att det inte är detsamma som att återredovisa effekter och konsekvenser enligt beslutet. Vi har inte påträffat några ställningstaganden eller nya beslut angående förvaltningens uppdrag i kommunstyrelsen.

Budgetavvikelsen efter fyra månader reducerades och prognosen förbättrades efterhand. Det är inte tydligt om förbättringarna är resultat av kostnadsanpassningar i verksamheten. Kunskaper om åtgärder som ger/gett effekt är en förutsättning för ledningen att kunna styra och ställa om vid befarade avvikelser. En fungerande budgetstyrning förutsätter aktiva beslut som återredovisas och som i sin tur kan leda till nya beslut.

Vi bedömer att driftredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet för den löpande verksamheten. Arbetet med åtgärder vid budgetavvikelser behöver tydliggöras. Beslut om uppdrag och åtgärder behöver följas upp och efterlevas.

⁹ Enligt revisionens bedömning har nämnderna inte tilldelats någon budget och kan därmed inte heller ta ansvar för verksamhetens ekonomiska utveckling.

8.6.2 Investeringsredovisningen

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet, LKBR 10:2. Vi har granskat att:

- ✓ Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- ✓ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- ✓ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- ✓ Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- ✓ Jämförelse med tidigare år görs
- ✓ Avvikelser i förhållande till budget har analyserats och kommenterats

Kommentar

Större investeringar har gjorts i trafikmiljöer och övrig infrastruktur. Av planerade investeringar finns objekt motsvarande 21,8 mnkr som inte hunnits med eller av andra skäl inte genomförts. Investeringsnivån är lägre än för andra jämförbara kommuner då de flesta verksamhetsfastigheter förvaltas inom kommunens fastighetsbolag.

Vi bedömer att investeringsredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av investeringsverksamheten samt i övrigt är upprättad i enlighet med kraven i LKBR.

8.7 Sammanställa räkenskaper

Sammanställda räkenskaper ska upprättas för den kommunala koncernen, LKBR 12:2. Vid upprättandet av sammanställd resultaträkning, sammanställd balansräkning, kassaflödesanalys och noter ska motsvarande bestämmelser i kommunen tillämpas. Vi har granskat att:

- ✓ Den sammanställda redovisningen är uppställd enligt LKBR
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ✓ Konsolidering skett av bolag med väsentlig betydelse för kommunen
- ✓ Proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod har tillämpats vid konsolideringen
- ✓ Beloppen överensstämmer med den sammanställda redovisningen och de ingående bolagens redovisningar
- ✓ Eliminering av interna poster i allt väsentligt har skett

Vi har granskat att kommunen upplyst om varför inte företag omfattas om det är aktuellt. Vi granskar specifikation av balanspost där det inte klart framgår av bokföringen i övrigt. Av specifikation ska framgå hur enheternas räkenskaper sammanställts och eventuella justeringar, elimineringar och konsolidering av poster i kommunkoncernens resultat och balansräkning.

Kommentar

Vi har granskat den sammanställda redovisningen där resultat- och balansräkning är utan anmärkningar. Dokumentationen för verifiering av posterna kan utvecklas. Underlag för granskning av kassaflödesanalysen saknas. Vi rekommenderar att rutinerna för de sammanställda räkenskaperna ses över.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson

Certifierad kommunal revisor